

Donella Meadows: Představa udržitelného světa

Vize je nejdůležitějším krokem v procesu tvorby politiky. Pokud nevíme, kam se chceme dostat, nezáleží na tom, že uděláme velký pokrok. Vize však téměř zcela chybí nejen v politických diskusích; chybí v celé naší kultuře. O svých obavách, frustracích a pochybách mluvíme donekonečna, ale o svých snech mluvíme jen zřídka a s rozpaky.

My ekologové jsme byli obzvláště neefektivní při vytváření jakékoli sdílené vize světa, ke kterému směřujeme – udržitelného světa, ve kterém lidé žijí v přírodě způsobem, který uspokojuje lidské potřeby a přitom nedegraduje přírodní systémy. Málokdo si ten svět dokáže představit, zvláště ne jako ten konkrétní svět, ve kterém by chtěl aktivně žít.

Proces budování odpovědné vize udržitelného světa ale není racionální. Vychází z hodnot, nikoli z logiky. Představivost je dovednost, kterou lze rozvíjet, stejně jako jakoukoli jinou lidskou dovednost.

Pojďme si představit udržitelný svět, v roce 2050

Uběhlo to jako voda, ale vy máte stále dost energie a chuti do života, protože ten svět se od doby vašeho mládí v mnohém zlepšil. Říká se, že se stal více udržitelným. Pro lidi je důležité, aby byli propojeni s přírodou, aby nebyla divoká přírodní místa poškozována. Současně chtějí, aby se tu žilo dobře všem lidem, aby svět byl svobodný, ale také spravedlivý.

Vidíte svůj domov. Jak vypadá? S kým ho sdílíte? Kolik je tu světla? Slyšíte tu nějakou hudbu? Žijí tu s vámi další živí tvorové, zvířata, rostliny? Co vás baví doma dělat?

Máte poblíž vašeho domova nějaké milé místo, kde máte možnost být v kontaktu s přírodou? Jak moc je to tu zelené? Co tu roste, žije? Jak se cítíte, když sem přijdete? Je to vaše soukromé místo, nebo se tu s někým setkáváte?

Vydejte se dál do svého okolí. Jak to tu vypadá? Kam si chodíte obstarávat jídlo? Odkud to jídlo pochází? Chutná vám? Jste v kontaktu s těmi, kteří ho pěstují? A co ostatní věci, které potřebujete. Kolik toho vlastně potřebujete? Kde si pořizujete oblečení? Pořizujete si knížky? Ostatní věci, které potřebujete nebo které potřebují lidé kolem vás? Je možné je vyměňovat? Opravovat? Sdílet? Půjčovat?

Jak velký je ten svět, který navštěvujete? Jak se pohybujete po nejbližším okolí? Chodíte hodně pěšky? Je to ve vašem okolí nastavené tak, aby se vám dobře dýchalo, aby vaše cesty byly bezpečné? Jaké druhy dopravy využíváte? Je ta doprava nastavená tak, abyste měli dobrý pocit, když ji využíváte?

Čím trávíte váš volný čas? Zapojujete se do života ve vašem okolí? Kolik tu máte přátel? Kolik známých? Baví vás být aktivní součástí společností? Nebo už raději odpočíváte a necháváte to mladším? Co si o nich vlastně myslíte?

Je něco, po čem ještě v životě toužíte? Co byste si letos přáli k narozeninám?

Pojďme se teď zase probudit zpátky do našeho méně udržitelného, spravedlivého, snesitelného a životaschopného světa...